

Міністерство культури та інформаційної політики України
Закарпатська академія мистецтв
Кафедра декоративно-прикладного мистецтва

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Проректор з навчальної роботи

Бокшан А.М.

" 29 " серпня 2020 року

СИЛЛАБУС

ДИСЦИПЛІНИ «ФІЛОСОФІЯ МИСТЕЦТВА»

Освітній ступінь	Магістр
Спеціальність/ Освітня програма	022 Дизайн / ОПП «Дизайн» 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація / ОПП «Живопис»; «ДПМ»
Статус дисципліни	Вибіркова
Рік викладання / семестр	2020-2021 / 2 семестр
Обсяг дисципліни (кредити/години)	3 ЄКТС / годин з них: лекції – 42 год. семінарські заняття – 6 год. самостійна робота – 42 год.
Мова викладання	Українська
Форма контролю	Екзамен
Викладач	Приймич Михайло Васильович, д-р. мистецтвознавства
e-mail	mpyuymych@yahoo.com
Інформація про консультації	Очне / Онлайн (за потреби)

АНОТАЦІЯ

Мета навчальної дисципліни " Філософія мистецтва " має на меті сприяти засвоєнню студентами теоретичних основ філософії у контексті розгляду проблем мистецтва та закономірностей його розвитку.

Навчити студентів користуватися і розрізняти сучасні ідеї у філософії та мистецтві.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- філософські та мистецькі категорії;
- аналізувати тенденції у розвитку сучасного мистецтва;
- володіти базовими знаннями з мистецтва і мистецтвознавства
- особливості й закономірності створення стилістичних форм;
- інтерпретувати ідеї теоретиків мистецтвознавства;

вміти:

- використовувати одержані знання при власних відповідях;
 - виробити власну позицію у ставленні до дійсності і мистецтва;
1. на практиці застосовувати знання отримані за роки навчання.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

- Тема 1.** Філософія, її предмет, зміст та функції у суспільстві. Завдання філософії мистецтва.
- Тема 2.** Мистецтво та його аудиторія. Проблема людини та її світогляду у філософії та мистецтві.
- Тема 3.** Художнє і його особливості. Цілі мистецтва.
- Тема 4.** Філософські та мистецькі ідеї античності (погляди Сократа, Платона, Арістотеля)
- Тема 5.** Середньовічна художня практика та ідеї патристики, схоластики (Квінт Тертулліан, Василій Великий, Григорій Богослов, Аврелій Августин, Йоан Золотоустий, Тома Аквінський). Феномен ікони.
- Тема 6.** Неоплатонізм та арістотелізм у філософії та мистецтві епохи Відродження. Поява нової естетики у мистецтві Ренесансу.
- Тема 7.** Соціально-політичні ідеї та мистецькі погляди у контексті філософії епохи Відродження. Явище Реформації та її вплив на мистецькі процеси Європи.
- Тема 8.** Філософія Ф. Бекона, Р. Декарта та нові пошуки у мистецтві Європи
- Тема 9.** Б. Спіноза та Г. Ляйбніц теорія пізнання і мистецтво.
- Тема 10.** Феномен мистецтва у філософських концепціях І. Канта, Й.-Г. Фіхте та Ф.-В.-Й. Шеллінга.
- Тема 11.** Явище Києво-Могилянської академії, проблеми мистецтва у контексті філософії Г.Сковороди.
- Тема 12.** Ідеї А. Шопенгауера, С К'єркегора та Ф. Ніцше. До проблеми модерного мистецтва.
- Тема 13.** Ідеї марксизму та їх значення для формування ідеології соцреалізму.
- Тема 14.** Ідеї З. Фрейда, Г. Юнга та присутність позасвідомого у мистецтві Європи.
- Тема 15.** Філософсько-мистецький аналіз. Напрямки філософії у співвідношенні з мистецтвом ХХ – ХХІ ст.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Кількість годин		
	лекції	практичні	самостійна робота
Змістовий модуль 1.			
Тема 1. Філософія, її предмет, зміст та функції у суспільстві. Завдання філософії мистецтва	2		
Тема 2. Мистецтво та його аудиторія. Проблема людини та її світогляду у філософії та мистецтві.	2		
Тема 3. Художнє і його особливості. Цілі мистецтва	2		
Тема 4. Філософські та мистецькі ідеї античності (погляди Сократа, Платона, Аристотеля)	2		
Разом за змістовим модулем 1	8		
Змістовий модуль 2.			
Тема 5. Середньовічна художня практика та ідеї патристики, схоластики (Квінт Тертулліан, Василій Великий, Григорій Богослов, Аврелій Августин, Йоан Золотоустий, Тома Аквінський). Феномен ікони.	2		
Тема 6. Неоплатонізм та аристотелізм у філософії та мистецтві епохи Відродження. Поява нової естетики у мистецтві Ренесансу.	2		
Тема 7. Соціально-політичні ідеї та мистецькі погляди у контексті філософії епохи Відродження. Явище Реформації та її вплив на мистецькі процеси Європи.	2		
Тема 8. Філософія Ф. Бекона, Р. Декарта та нові пошуки у мистецтві Європи	2		
Разом за змістовим модулем 2	8		
Змістовий модуль 3.			
Тема 9. Б. Спіноза та Г. Ляйбніц теорія пізнання і мистецтво.	2		
Тема 10. Феномен мистецтва у філософських концепціях І. Канта, Й.-Г. Фіхте та Ф.-В.-Й. Шеллінга.	2		
Тема 11. Явище Києво-Могилянської академії, проблеми мистецтва у контексті філософії Г.Сковороди.	2	2	
Тема 12. Ідеї А. Шопенгауера, С К'еркегора та Ф. Ніцше. До проблеми модерного мистецтва.	2		
Разом за змістовим модулем 3	8	2	
Змістовий модуль 4.			
Тема 13. Ідеї марксизму та їх значення для формування ідеології соцреалізму.	2		
Тема 14. Ідеї З. Фрейда, Г. Юнга та присутність позасвідомого у мистецтві Європи.	2		
Тема 15. Філософсько-мистецький аналіз. Напрямки філософії у співвідношенні з мистецтвом ХХ – ХХІ ст.	2		
Разом за змістовим модулем 4	6		
Підсумковий контроль	-	2	-
Усього	30	4	66

ЗМІСТ САМОСТІЙНОЇ / ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Самостійна / індивідуальна робота виконується студентами в позааудиторний час і передбачає:

- опрацювання прослуханого лекційного матеріалу;
- опрацювання джерел рекомендованої літератури з дисципліни;
- вивчення окремих питань, що винесені на самостійне опрацювання;
- написання рефератів.

Перелік питань, що виносяться на самостійне опрацювання

№ п/п	Тема	Кількість годин
1	Проблеми виховання студентської молоді.	
2	Мета, зміст та функції філософії у суспільстві. Завдання філософії мистецтва.	
3	Питання художнього і його особливості. Цілі мистецтва та теорії його природи.	
4	Філософські ідеї Платона та Аристотеля. Питання ідеалу та проблема мімезису.	
5	Середньовічна художня практика та ідеї патристики, схоластики. Теологія у процесі формотворення, феномен ікони.	
6	Питання антропоцентричності та мистецтво як відображення нового погляду на світ.	
7	Соцреалізм яки мистецтво на службі державної ідеології.	
	Разом	

Індивідуальні завдання студентів

1. Мистецтво і сучасність. Питання сенсів та ідей у мистецтві.
2. Соцреалізм – проблема форми та свідомості, його місце у сучасності пострадянського простору.
3. Сучасні художні практики питання осмислення.

КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Домінуючою методою навчання при викладанні теоретичної дисципліни «Філософія мистецтва» є лекції та практично-семінарські заняття.

Поточний контроль знань студентів – це оцінювання навчальних досягнень протягом навчального семестру усіх видів аудиторної роботи. Поточний контроль здійснюється переважно в аудиторний час і передбачає оцінку виконання тестових і практичних завдань, опитування з метою визначення рівня теоретичної підготовки до занять, оцінку реферату.

Підсумковий контроль знань студентів проводиться після завершення усіх видів навчальної роботи з відповідних змістовних модулів. Також враховується оцінка за реферат.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Критерії оцінювання аудиторної роботи: повнота розкриття питань; логіка викладання, культура мови; емоційність та переконаність; використання літератури; уміння робити порівняння, висновки; вміння самостійно готувати матеріал; інше.

Критерії підсумкового оцінювання знань студента:

- 90-100 балів – за глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в рекомендованих літературних джерелах; вміння аналізувати явами, які вивчаються, чітко і лаконічно; логічно і послідовно відповідати на поставлені запитання; вміння застосовувати теоретичні відомості під час виконання тестових завдань;
- 82-89 балів – за ґрунтовні знання навчального матеріалу; аргументовані відповіді на поставлені запитання; вміння застосовувати теоретичні відомості під час виконання тестових завдань;
- 74-81 балів – за міцні знання навчального матеріалу; аргументовані відповіді на поставлені запитання, які, однак, містять певні неточності; вміння застосовувати теоретичні відомості під час виконання тестових завдань;
- 64-73 балів – за посередні знання навчального матеріалу, мало аргументовані відповіді, слабе застосування теоретичних відомостей під час виконання тестових завдань;
- 60-63 балів – за незнання значної частини навчального матеріалу, невміння застосовувати теоретичні відомості під час виконання тестових завдань;
- 00-59 балів – за незнання навчального матеріалу, істотні помилки у відповідях на запитання; невміння орієнтуватися під час виконання тестових завдань; незнання основних фундаментальних положень.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Європейська шкала ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 - 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	задовільно
60 - 63	E	
35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ЛІТЕРАТУРА

Головна

1. Губерський Л. Філософія. – Харків: Фоліо, 2018 – 621 ст.
2. Етика та естетика. Для підготовки до іспитів./ Укладач І. Тетарчук. – К.: Центр навчальної літератури, 2020 – 316 с.
3. Никитина, И. П. Философия искусства в 2 ч. Часть 2 : учебник для бакалавриата и магистратуры / И. П. Никитина. — 2-е изд., испр. и доп. — Москва : Издательство Юрайт, 2019. — 231 с.
4. Рогозина Э. Р. Ф 561 Философия культуры и искусства: учебно-методическое пособие/Э.Р. Рогозина. – Ижевск: Издательский центр «Удмуртский университет», 2017. – 38 с.
5. Хамітов Н. Історія філософії: проблема людини та її меж. Вступ до філософської антропології як метаантропології. Навчальний посібник –К.: Видавництво Центр навчальної літератури, 2019 – 396 ст.

Додаткова

Новая философская энциклопедия: в 4 т. – М., 2000-2001.

Праздников Г.А. Нравственный смысл художественного творчества. – Л., 1985.

Спиркин А.Г. Философия: Учеб. для студентов высш. учеб. заведений. – М.: Гардарики, 2001.

Столович Л.Н. Красота. Добро. Истина. – М.: Республика, 1994.

Философия: Учеб. пособие для вузов / Отв. ред. В.П. Кохановский. – Ростов н/Д.: Феникс, 2000.

Эстетика: Учебное пособие / Под ред. А.А. Радугина. – М.: Центр, 1998.

Яковлев Е.Г. Эстетика: Учеб. пособие для студ. Вузов. – М.: Гардарики, 2002.